

Cuprins

CAPITOLUL I

PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI

CONSTITUȚIONAL	5
I.1. Principiul democrației și suveranității poporului	7
I.2. Principiul legalității constituționale	9
I.3. Principiul separației puterilor în stat	12
I.4. Principiul pluralismului politic	14

CAPITOLUL II

PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI PENAL

II.1. Principiul legalității	19
II.2. Principiul umanismului în dreptul penal	30
II.3. Principiul egalității în fața legii penale	33
II.4. Principiul personalității răspunderii penale	35
II.5. Principiul individualizării sancțiunilor de drept penal	36
II.6. Principiul prevenirii săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală	40
II.7. Principii ale activității legii penale	42
II.7.1. Principii ale aplicării legii penale în spațiu	43
II.7.2. Principii ale aplicării legii penale în timp	49
II.7.3. Principiul aplicării legii penale mai favorabile infractorilor care nu au fost judecați definitiv	63

CAPITOLUL III

PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI

PROCESUAL PENAL	66
III.1. Principiul legalității procesului penal	73
III.2. Principiul oficialității	77
III.3. Principiul aflării adevărului	87
III.4. Principiul prezumției de nevinovăție și dreptul la tăcere	91
III.5. Principiul rolului activ al organelor judiciare	94
III.6. Principiul garantării libertății individuale	98
III.7. Principiul respectării demnității umane	103

III.8. Principiul garantării dreptului la apărare.....	105
III.9. Principiul egalității persoanelor în fața legii penale și a organelor judiciare	110
III.10. Principiul nemijlocirii desfășurării procesului penal în fața organelor judiciare.....	113
III.11. Principiul activității normelor procesual penale.....	115
III.12. Principiul desfășurării procesului penal în limba oficială	115
III.13. Principiul operativității procesului penal	117
III.14. Principiul respectării vieții private și familiale	119

CAPITOLUL IV

PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI CIVIL .....

Aspecte introductive.....	121
IV.1. Principiul recunoașterii și garantării dreptului la proprietate.....	123
IV.2. Principiul egalității în fața legii civile.....	125
IV.3. Principiul recunoașterii autonomiei de voință în materie civilă	127
IV.4. Principiul îmbinării intereselor individuale cu cele generale.....	128
IV.5. Principiul garantării drepturilor subiective civile	129

CAPITOLUL V

PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI

PROCESUAL CIVIL.....

Aspecte introductive.....	131
V.1. Principiul legalității	133
V.2. Principiul aflării adevărului.....	138
V.3. Principiul garantării dreptului la apărare.....	139
V.4. Principiul disponibilității.....	141
V.5. Principiul rolului activ al judecătorului.....	144
V.6. Principiul contradictorialității.....	146
V.7. Principiul continuității.....	148
V.8. Principiul oralității.....	149
V.9. Principiul publicității.....	150

CAPITOLUL VI**PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI****FAMILIEI** 152

Aspecte introductive 152

VI.1. Principiul egalității în drepturi și obligații între soți 155

VI.2. Principiul căsătoriei liber consimțite între soți 156

VI.3. Principiul ocrotirii căsătoriei și familiei..... 158

VI.4. Principiul ocrotirii intereselor mamei și copilului 160

VI.5. Principiul ocrotirii și promovării interesului superior al
minorului ..... 162VI.6. Principiul egalității în drepturi a copiilor și dreptul
acestora la stabilirea identității 168

VI.7. Principiul monogamiei 169

CAPITOLUL VII**PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI MUNCII** 171

Aspecte introductive 171

VII.1. Principiul libertății muncii și neîngrădirii dreptului la
muncă 172

VII. 2. Principiul interzicerii muncii forțate 176

VII. 3. Principiul egalității de tratament 178

VII.4. Principiul nediscriminării în relațiile de muncă 179

VII.5. Principiul protecției unilaterale 181

VII.6. Principiul negocierii condițiilor de muncă 183

VII.7. Principiul respectării disciplinei muncii 184

VII.8. Principiul perfecționării pregătirii profesionale 185

VII.9. Principiul recunoașterii și protejării dreptului la odihnă 186

VII.10. Principiul asigurării și protejării dreptului la liberă
asociere ..... 188VII.11. Principiul recunoașterii și asigurării dreptului la
grevă 189

VII.12. Principiul buneicredințe și al consensualismului 191

VII.13. Principiul multitudinii și diversității clauzelor
contractului individual de muncă ..... 191VII.14. Principiul informării și consultării reciproce a
participanților la raporturile de muncă 192

CAPITOLUL VIII**PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI**

MEDIULUI	194
Aspecte introductive	194
VIII.1. Principiul “poluatorul plătește”	200
VIII.2. Principiul prevenirii riscurilor ecologice și al producerii daunelor	204
VIII.3. Principiul conservării biodiversității și a ecosistemelor specifice cadrului biogeografic natural	210
VIII.4. Principiul protejării mediului înconjurător, ca obiectiv de interes public major	214
VIII.5. Principiul ameliorării calității mediului	218
VIII.6. Principiul precauției în luarea deciziei	219
VIII.7. Principiul exercitării de către stat a dreptului suveran de a exploata resursele naturale, în conformitate cu politica sa ecologică	221
VIII.8. Principiul participării publicului la elaborarea și aplicarea deciziilor de mediu	222

CAPITOLUL IX**PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI**

ADMINISTRATIV	227
Aspecte introductive	227
IX.1. Principiul legalității	228
IX.2. Principiul ierarhiei	230
IX.3. Principiul permanenței și continuității	232
IX.4. Principiul oportunității	233
IX.5. Principiul operativității	235
IX.6. Principiul transparenței în luarea deciziilor	236
IX.7. Principiul revocabilității	238
IX.8. Principiul organizării administrației publice în baza descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice	239

CAPITOLUL X**PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI**

COMERCIAL	242
Aspecte introductive.....	242
X.1. Principiul asigurării funcționării unei piețe libere, concurrentiale.....	243
X.2. Principiul egalității juridice în raporturile juridice comerciale.....	245
X.3. Principiul încheierii actelor juridice comerciale în scopul obținerii unui profit.....	246
X.4. În comerț, banii sunt întotdeauna aducători de dobândă.....	247
X.5. Principiul recunoașterii unei largi autonomii de voință.....	248
X.6. Principiul recunoașterii aparenței juridice, în materie comercială (<i>error communis facit ius</i>).....	248
X.7. Principiul facilitării creditului și circulației în caz de îndoială.....	250

CAPITOLUL XI**PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI**

COMERȚULUI INTERNAȚIONAL	251
Aspecte introductive.....	251
XI.1. Principiul libertății comerțului.....	252
XI.2. Principiul egalității juridice a părților contractante.....	253
XI.3. Principiul concurenței loiale.....	254
XI.4. Principiul libertății convențiilor.....	255
XI.5. Principiul bunei-credințe.....	255

CAPITOLUL XII**PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI**

FINANȚELOR PUBLICE	257
Aspecte introductive.....	257
XII.1. Principiul legalității în domeniul finanțelor publice.....	258
XII.2. Principiul universalității bugetare.....	259
XII.3. Principiul unității bugetare.....	260
XII.4. Principiul anualității bugetului.....	260
XII.5. Principiul publicității bugetare.....	261

XII.6. Principiul echilibrului bugetului public	262
XII.7. Principiul unității monetare	262
XII.8. Principiul specializării bugetare (clasificația bugetară).....	262

CAPITOLUL XIII

PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI UNIUNII

EUROPENE	264
Aspecte introductive	264
XIII.1. Principiul recunoașterii și protejării drepturilor fundamentale ale omului în dreptul Uniunii Europene ..	270
XIII.2. Principiul proporționalității	278
XIII.3. Principiul aplicării directe și prioritare a dreptului Uniunii Europene în dreptul intern al statelor membre ..	280
XIII.4. Principiul egalității	285
XIII.5. Principiul securității juridice sau principiul certitudinii juridice.....	287
XIII.6. Principiul recunoașterii și asigurării dreptului la apărare.....	289
XIII.7. Principiul autorității de lucru judecat	292
XIII.8. Principiul loialității sau principiul solidarității.....	294
XIII.9. Principiul subsidiarității	297
XIII.10. Principiul protejării mediului înconjurător	299
BIBLIOGRAFIE:	305